

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně **B. V.**, zastoupené JUDr. Františkem Kosíkem, advokátem se sídlem Vodičkova 30, Praha 1, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované č. I ze dne 17. 1. 2006, vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci pod sp. zn. 63 Cad 27/2006, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 22. 6. 2006, č. j. 63 Cad 27/2006 - 23,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 22. 6. 2006, č. j. 63 Cad 27/2006 - 23, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalované (dále též „stěžovatelka“) č. I ze dne 17. 1. 2006, byla zamítnuta žádost žalobkyně o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Žalovaná uvedla, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Jablonec nad Nisou ze dne 18. 8. 2005 není žalobkyně plně invalidní, nýbrž toliko částečně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 50 %. Podle § 39 zákona o důchodovém pojištění je přitom plně invalidní pojištěnec, jehož schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla nejméně o 66 %. O nároku žalobkyně na částečný invalidní důchod vydala žalovaná téhož dne rozhodnutí č. II.

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 22. 6. 2006, č. j. 63 Cad 27/2006 - 23, rozhodnutí žalované zrušil pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Soud uvedl, že podle § 68 zákona

č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „spr. ř.“) musí být v odůvodnění rozhodnutí mj. uvedeno, jaké byly podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení. Tyto náležitosti pak napadené rozhodnutí postrádá v rozsahu, který je činí nepřezkoumatelným. Není zde uvedeno, jak se žalovaná vypořádala se závěry lékařských zpráv, např. se zprávou z neurologické kliniky ze dne 26. 7. 2005, či se zprávou MUDr. Z. z fakultní polikliniky, podle nichž žalobkyně není schopna vykonávat manuální práci. Žalobkyně je přitom posuzována s ohledem na svou kvalifikaci i dosavadní pracovní místa, kde pracovala fyzicky. Ze záznamu o jednání ze dne 18. 8. 2005 pak nevyplývá nic zásadního ohledně požadovaného hodnocení důkazů. Žalobkyně byla sice přítomna, z protokolu však nevyplývá, že by byla seznamována s jednotlivými podklady. Nebyla také vyřešena otázka vztahu zdravotních obtíží k pracovnímu úrazu; z rozhodnutí nevyplývá, že by se žalovaná zabývala i zákonným důvodem podle § 39 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Soud nemohl pro nepřezkoumatelnost hodnotit zákonnost a odůvodněnost závěrů žalované. Soud dále uvedl, že pokud je pro rozhodnutí podstatný zdravotní stav účastníka řízení, měly by být podklady pro rozhodnutí co nejbližší datu rozhodnutí o dávce. Ze správního spisu vyplynulo, že posledním úkonem ve věci bylo jednání ze dne 18. 8. 2005, přičemž žalovaná vydala rozhodnutí pět měsíců poté; poslední lékařská zpráva je pak ze dne 26. 7. 2005. Tato zjištění nelze podle soudu pokládat za informace o aktuálním zdravotním stavu žalobkyně k období vydání rozhodnutí, což je vadou řízení spočívající v tom, že žalovaná vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu. Soud proto rozhodnutí žalované zrušil a v dalším řízení žalované uložil doplnit dokazování o aktuální lékařské nálezy včetně zprávy ze dne 27. 2. 2006, která je přílohou k žalobě, a zohlednit i návrh žalobkyně k postupu podle § 52 spr. ř. Poté má žalovaná žalobkyni seznámit s důkazy a umožnit jí vyjádřit se k věci a následně vydat rozhodnutí obsahující náležitosti podle § 68 spr. ř. Ve skutkových i právních závěrech musí postihnout všechny aspekty § 38 písm. a) a b) a § 39 odst. 1 písm. a) a b) zákona o důchodovém pojištění. Soud uvedl, že neprovedl navrhovaný důkaz znaleckým posudkem, neboť skutkový stav je třeba v souzené věci zásadním způsobem doplnit, což není smyslem přezkumného soudního řízení.

Ve včasné kasační stížnosti žalovaná namítla nesprávné posouzení věci krajským soudem. Žalovaná namítla, že řízení o dávce důchodového pojištění se podle zásady *lex specialis derogat legi generali* použijí zvláštní ustanovení zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“), jenž v § 85a věta před středníkem stanoví, že v řízení ve věcech důchodového pojištění se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům pro rozhodnutí; k tomu soud podle stěžovatelky nepřihlédl. Stručné odůvodnění rozhodnutí pak zcela deklaruje, z jaké příčiny žalobkyně nezískala nárok na plný invalidní důchod a co bylo podkladem k vydání zamítavého rozhodnutí. S podkladem – lékařským posudkem OSSZ Jablonec nad Nisou – byla účastnice seznámena, což dokládá a stvrzuje svým podpisem na záznamu o jednání. V souladu s právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným např. v rozsudku sp. zn. 6 Ads 62/2003, stěžovatelka dodala, že nedostatek důvodů nastává v případě, kdy se rozhodnutí neopírá o důvody, na jejichž základě lze učinit určitý závěr, nikoliv za situace, kdy rozhodnutí trpí dílčími nedostatky odůvodnění. Zdravotní stav žalobkyně pak byl dne 18. 8. 2005 v souladu s § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb. lékařem s atestací z posudkového lékařství a jeho posudek byl podkladem pro rozhodnutí žalované ze dne 17. 1. 2006. Lékařská zpráva, na níž se soud odvolává, pak byla vyhotovena až dne 27. 2. 2006, proto k ní žalovaná nemohla přihlédnout při vystavení posudku ani při vydání rozhodnutí a podle názoru stěžovatelky nemohla tato lékařská zpráva odůvodnit zrušení rozhodnutí soudem. Časově pozdější lékařská zpráva mohla být případně důvodem pro to, aby žalobkyně uplatnila novou žádost o plný invalidní důchod. Stěžovatelka je přesvědčena, že nepochybila, pokud při vydání rozhodnutí dne 17. 1. 2006 vycházela

ze shora citovaného posudku, a to tím spíše, že platnost posudku stanovil posudkový lékař do 31. 10. 2006. Do tohoto data se nepředpokládala žádná změna ve zdravotním stavu žalobkyně. Žalovaná je také přesvědčena, že nepochybila, pokud navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, zda se ke dni vydání rozhodnutí žalované jednalo o plnou nebo částečnou invaliditu. Stěžovatelka navrhla, aby rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 22. 6. 2006, č. j. 63 Cad 27/2006 - 23, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobkyně se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se závěry krajského soudu. Je přesvědčena, že odůvodnění napadeného rozhodnutí žalované jen obecně konstatuje, že žalovaná neshledala pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %; rozhodnutí však postrádá úvahy žalované. Podle žalobkyně nelze odkázat na závěr posudku, nýbrž je třeba zdůvodnit, z jakého důvodu je žalovaná přesvědčena o poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti pouze o 50 % za situace, kdy existovaly i jiné lékařské zprávy převážně dodané žalobkyní, z nichž vyplývalo, že nárok žalobkyně je oprávněný. Ustanovení § 85a zákona č. 582/1991 Sb. podle žalobkyně neznamená, že žalovaná bude ignorovat žalobkyní předložené lékařské zprávy. Naopak je povinností žalované tyto zprávy hodnotit a použít v rámci úvah o nepřiznání uplatněného nároku. Podle žalobkyně je správný i závěr soudu, že se žalovaná nevypořádala se závěry všech lékařských zpráv. Žalovaná dostala žalobkyni do situace, kde nemohla účinně hájit svá práva ve smyslu § 36 spr. ř. Žalobkyně přitom důvodně předpokládala, že bude seznamována s průběhem řízení, že žalovaná osvědčí zájem rozhodnout ve věci spravedlivě a nestranně a že nebude svůj závěr dovozovat toliko z podkladů získaných vlastní činností. Odňala tedy žalobkyni právo podílet se na správnosti konečného rozhodnutí a i v tomto směru je správný závěr soudu, že žalovaná čerpala ve svých skutkových a právních závěrech z neúplně zjištěného skutkového stavu. Žalobkyně navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán, pokud neshledá vady, k nimž by s ohledem na § 109 odst. 3 s. ř. s. byl povinen přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Důvod kasační stížnosti je vymezen v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jde tedy o stěžovatelkou tvrzenou nezákonnost rozhodnutí krajského soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena.

Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání napadeného rozsudku k závěru, že kasační stížnost je důvodná, neboť se neztotožnil se závěrem, že řízení před žalovanou vykazovalo krajským soudem vytýkaná závažná pochybení ohledně skutkových zjištění. Krajský soud tuto skutečnost dovodil z toho, že posledním úkonem ve věci před vydáním rozhodnutí žalované bylo jednání ze dne 18. 8. 2005; rozhodnutí ve věci pak bylo vydáno dne 17. 1. 2006. Pouze na základě toho však nebylo možné bez dalšího dospět k závěru, že by žalovanou shromážděné informace nezachycovaly aktuální zdravotní stav žalobkyně. Rozhodnutí o přiznání dávky invalidního důchodu předpokládá jako nezbytnou podmínku, že zdravotní stav pojištěnce je dlouhodoběji nepříznivý a rovněž že vykazuje určitý stupeň stabilizace. Vyplývá to i z § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, podle něhož může plná invalidita nastat „z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu“. Zdravotní

stavy „krátkodobě nepříznivé“ pak nejsou kompenzovány dávkami důchodového pojištění, nýbrž dávkami nemocenského pojištění. Pouhý fakt, že ode dne jednání posudkového lékaře do dne vydání rozhodnutí žalované uplynula doba delší pěti měsíců, není dostačující pro zrušení napadeného rozhodnutí, aniž by soud současně uvedl, na základě jakých skutečností dovozuje podstatnou změnu či zhoršení zdravotního stavu žalobkyně v průběhu tohoto období. Krajský soud se ve svém rozhodnutí nevypořádal s tím, na základě jaké konkrétní změny jinak stabilizovaného zdravotního stavu žalobkyně nastalo tvrzené zhoršení jejího zdravotního stavu; naopak dokonce připustil, že se jedná o zdravotní stav, jenž se z laického hlediska nijak zásadně nevyvíjí. Předpoklad stabilizace zdravotního stavu navíc vyplynul rovněž z posudku posudkového lékaře ze dne 18. 8. 2005, jenž stanovil jeho platnost do 31. 10. 2006. Pokud jde o jakékoliv lékařské zprávy pořízené po vydání napadeného rozhodnutí žalované, ztotožnil se Nejvyšší správní soud se žalovanou, že k těmto lékařským zprávám je možné přihlédnout toliko v případě podání nové žádosti o přiznání plného invalidního důchodu.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s výtkami krajského soudu na adresu odůvodnění napadeného rozhodnutí žalované. Odůvodnění rozhodnutí žalované bylo standardní a akceptované rovněž judikaturou Nejvyššího správního soudu, kdy se tento soud např. v rozsudku ze dne 22. 2. 2005, č. j. 2 Ads 27/2003 - 47, vypořádal s tím, že rozhodnutí žalované ve věcech dávek důchodového pojištění nelze považovat za nepřezkoumatelná, neboť důvody pro jeho vydání jsou v něm – třebaže stručným způsobem – dostatečně a přesně uvedeny. S ohledem na to, že tento výklad představuje dlouholetou konstantní judikaturu správních soudů, a Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od ní odchýlit, nelze přijmout ani výše uvedený právní názor krajského soudu z důvodu jeho rozporu s ustálenou rozhodovací praxí.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou, a proto kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil z důvodu nesprávného posouzení otázky, zda byla skutková zjištění žalované nedostatečná a zda je rozhodnutí žalované nepřezkoumatelné. Věc mu současně věc vrátil k dalšímu řízení, v němž je krajský soud podle odst. 3 téhož ustanovení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. března 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

